

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 5

Oparte na podstawie programowej nauczania geografii i podręczniku „Planeta Nowa” – Nowa Era

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe pojęcia geograficzne, takie jak: mapa, legenda, skala, kontynent, ocean;
- wskazuje na mapie Polski stolicę, własne województwo oraz kilka głównych rzek i jezior;
- rozróżnia podstawowe typy krajobrazu w Polsce, np. góry i niziny;
- odczytuje legendę mapy oraz przy pomocy nauczyciela odczytuje wysokości bezwzględne i względne;
- potrafi wymienić podstawowe elementy klimatu Polski;
- rozumie, że człowiek wpływa na środowisko i potrafi podać prosty przykład;
- wykonuje proste ćwiczenia z pomocą nauczyciela;
- używa kilku terminów geograficznych, choć często z błędami.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- poprawnie posługuje się pojęciami takimi jak: kontynent, ocean, klimat, krajobraz, mapa fizyczna, mapa polityczna, strefa klimatyczna;
- wskazuje i nazywa na mapie Polski i świata podstawowe elementy: pasma górskie, wybrane rzeki i jeziora, sąsiednie kraje, główne oceany;
- odczytuje i interpretuje legendę i skalę mapy, potrafi ustalić przybliżoną odległość między punktami;
- rozróżnia rzeźbę terenu: góry, wyżyny, niziny; zna ogólne warunki klimatyczne Polski;
- podejmuje próby interpretacji map, schematów i wykresów, czasem z pomocą nauczyciela;
- stosuje podstawową terminologię geograficzną, choć może popełniać drobne błędy;
- wykonuje ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń i podręczniku, często przy niewielkiej pomocy.

Ocena dobra

Uczeń:

- posługuje się terminami geograficznymi z dużą poprawnością i rozumie ich znaczenie;
- wskazuje i opisuje cechy krajobrazów Polski, rozróżnia różne typy krajobrazów i stref klimatycznych;
- samodzielnie odczytuje i analizuje mapy fizyczne i polityczne, legendy, skale i dane liczbowe;
- potrafi obliczyć odległość na mapie na podstawie skali;
- rozumie zależności między środowiskiem przyrodniczym a życiem człowieka;
- potrafi korzystać z atlasu, wykresów, zdjęć i innych źródeł informacji geograficznej;
- wypowiedzi ustne i pisemne są logiczne, spójne, zawierają poprawnie użyte terminy geograficzne;
- pracuje systematycznie, aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej dla klasy 5;
- szczegółowo omawia cechy krajobrazów Polski i świata, potrafi je porównywać i analizować ich warunki przyrodnicze;
- samodzielnie interpretuje różne rodzaje map (fizyczne, tematyczne), wykresy, diagramy, schematy;
- formułuje własne wnioski i potrafi je logicznie uzasadnić;
- poprawnie oblicza odległości rzeczywiste i skale, zna wysokości bezwzględne i względne;
- wskazuje wpływ działalności człowieka na środowisko oraz potrafi podać przykłady ochrony przyrody;
- wypowiedzi ustne i pisemne są bogate w terminologię, spójne, poprawne językowo i merytorycznie;
- podejmuje się zadań dodatkowych, chętnie pracuje z materiałami dodatkowymi, aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na ocenę bardzo dobrą;
- posiada wiedzę wykraczającą poza podstawę programową i treści podręcznika;
- interesuje się geografią, samodzielnie poszukuje informacji z różnych źródeł (np. Internet, atlasy, książki popularnonaukowe);
- potrafi analizować zjawiska i procesy geograficzne w sposób samodzielny, logiczny i twórczy;
- przygotowuje i przedstawia projekty, prezentacje, plakaty, referaty o tematyce geograficznej;

- bierze udział w konkursach, kołach zainteresowań lub innych działaniach pozalekcyjnych związanych z geografią;
- wypowiedzi pisemne i ustne są bezbłędne, bardzo dobrze zorganizowane i zawierają rozbudowaną terminologię geograficzną.

Obniżone wymagania edukacyjne z geografii dla ucznia z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach, klasa 5

Ocena dopuszczająca

Uczeń zna podstawowe pojęcia geograficzne, takie jak: mapa, legenda, kontynent, Polska, ocean. Potrafi wskazać na mapie, z pomocą nauczyciela, stolicę Polski, swoje województwo i 1–2 główne rzeki. Rozróżnia na ilustracjach lub mapie podstawowe formy krajobrazu: góry i niziny. Umie odczytać bardzo proste mapy z obrazkową legendą. Wymienia podstawowe elementy klimatu w bardzo uproszczony sposób (np. ciepło, zimno, deszcz). Rozumie, że człowiek wpływa na przyrodę i potrafi podać prosty przykład (np. zanieczyszczanie środowiska).

Ocena dostateczna

Uczeń rozumie proste pojęcia geograficzne: kontynent, ocean, klimat, krajobraz. Potrafi wskazać na mapie kilka krajów, rzek, jezior — z pomocą nauczyciela. Odczytuje proste informacje z mapy: kierunki świata, wysokość, odległość (przy wsparciu). Potrafi określić, czy dany obszar to góry, niziny czy wody. Wymienia podstawowe cechy klimatu Polski, np. zmienność pór roku i opady. W wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje proste, zrozumiałe zdania. W razie potrzeby korzysta z gotowych materiałów pomocniczych lub słowniczka pojęć.

Ocena dobra

Uczeń stosuje wybrane pojęcia geograficzne poprawnie i z większą samodzielnością. Wskazuje na mapie główne elementy geograficzne Polski i świata, takie jak pasma górskie, kontynenty czy morza. Czyta legendę mapy i potrafi z pomocą obliczyć przybliżoną odległość. Samodzielnie wykonuje proste zadania z mapą. Opisuje w prostych słowach klimat i krajobraz Polski oraz różnice między wybranymi regionami. Potrafi korzystać z atlasu szkolnego przy wsparciu nauczyciela. Prace pisemne i ustne są zrozumiałe, zawierają podstawową terminologię.

Ocena bardzo dobra

Uczeń samodzielnie opisuje podstawowe informacje o krajobrazie Polski i innych regionów świata. Potrafi porównać w prosty sposób klimat dwóch wybranych obszarów. Czyta mapy tematyczne i korzysta z prostych danych graficznych, takich jak wykresy, diagramy, klimatogramy. Dostrzega zależności między położeniem geograficznym a warunkami życia ludzi. Pisze krótkie, logiczne wypowiedzi, używając właściwej terminologii z pomocą nauczyciela lub słowniczka.

Ocena celująca

Uczeń wykazuje ponadprzeciętne zainteresowanie geografiami. Potrafi opowiadać ciekawostki, wyszukuje dodatkowe informacje. Porównuje w prosty sposób kraje, klimaty i regiony świata na podstawie map i ilustracji. Przygotowuje prostą prezentację lub plakat, np. o swoim regionie lub o innym kraju. W aktywny sposób uczestniczy w lekcji, korzysta z atlasu, map multimedialnych, kart pracy. Wypowiada się samodzielnie, choć może potrzebować niewielkiego wsparcia przy bardziej złożonych zadaniach.

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 6

Oparte na podstawie programowej nauczania geografii i podręczniku „Planeta Nowa” – Nowa Era

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia geograficzne, takie jak: współrzędne geograficzne, równik, południk, mapa, legenda;
- potrafi wskazać w przybliżeniu swoje położenie geograficzne (np. w Europie, Polsce), zna kierunki świata;
- rozróżnia podstawowe ruchy Ziemi (obrót, ruch obiegowy) i rozumie ich skutki (np. dzień i noc, pory roku) przy pomocy;
- potrafi wskazać i nazwać na mapie Europy kilka krajów i stolic;
- rozumie, że klimat, rzeźba terenu, wody i położenie geograficzne wpływają na życie ludzi;
- wykonuje proste zadania z podręcznika i zeszytu ćwiczeń z pomocą nauczyciela;
- używa kilku terminów geograficznych, ale często z błędami;
- wypowiedzi pisemne lub ustne są krótkie, wymagają wsparcia i są niepełne.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- poprawnie stosuje pojęcia: współrzędne geograficzne, ruchy Ziemi, strefy klimatyczne, mapa polityczna i fizyczna;
- potrafi opisać ruch obiegowy i obrotowy Ziemi oraz skutki tych ruchów;
- wskazuje na mapie Europy i Polski: ważne państwa, stolice, główne kraje sąsiadujące;
- potrafi odczytać legendę i skalę mapy, odmierzyć przybliżone odległości;
- opisuje cechy klimatu wybranego kraju europejskiego oraz Polski;
- rozumie, w jaki sposób rzeźba terenu i warunki przyrodnicze wpływają na klimat i życie ludzi;
- samodzielnie wykonuje większość ćwiczeń podręcznikowych, choć z pewnymi błędami;
- jego wypowiedzi są bardziej rozbudowane; używa terminów geograficznych częściej i z większą poprawnością.

Ocena dobra

Uczeń:

- dobrze opanował pojęcia: współrzędne geograficzne, ruchy Ziemi, strefy klimatyczne, typy map;
- potrafi dokładnie opisać wpływ ruchów Ziemi na klimat i warunki przyrodnicze;

- wskazuje na mapie wiele krajów Europy, regionów; potrafi je porównać pod względem klimatu, rzeźby terenu;
- poprawnie odczytuje mapy, wykresy, diagramy; potrafi obliczać odległości na mapie i interpretować dane klimatyczne;
- rozumie zależności między czynnikiem geograficznym a działalnością człowieka (np. rolnictwo, gospodarka, osadnictwo);
- wypowiedzi ustne i pisemne są logiczne, zawierają odpowiednią terminologię; prace pisemne są starannie wykonane;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach, potrafi zadawać pytania i samodzielnie korzystać z atlasu i źródeł geograficznych.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- bardzo dobrze zna zakres tematów: ruchy Ziemi, klimat, mapa Europy, geografia fizyczna i społecznoekonomiczna europejskich krajów;
- potrafi porównywać kraje i regiony Europy pod względem: klimatu, cech fizycznych, zasobów, rozmieszczenia ludności;
- samodzielnie interpretuje mapy tematyczne, diagramy i dane statystyczne; potrafi formułować wnioski;
- prace pisemne i ustne są niemal wolne od błędów, bogate w terminologię i precyzję;
- dostrzega wpływ człowieka na środowisko i proponuje sposoby ograniczania negatywnych skutków;
- chętnie korzysta z materiałów dodatkowych, atlasu, Internetu; potrafi poszerzać wiedzę poza podręcznikiem;
- prezentuje wysoką samodzielność i inicjatywę w pracy na lekcji.

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował w pełni wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz wykazuje wiedzę wykraczającą poza treści podręcznika;
- potrafi prowadzić własne badania, projekty lub prezentacje geograficzne dotyczące Europy lub świata (np. analiza zmian klimatycznych, migracji, urbanizacji);
- krytycznie analizuje różne źródła geograficzne – mapy, dane statystyczne, publikacje – zauważa ograniczenia i możliwe błędy;
- wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne merytorycznie i językowo; styl i struktura bardzo dobra;
- samodzielnie wykorzystuje atlas, materiały pozalekcyjne, aktualne dane;
- angażuje się w działania pozalekcyjne (konkursy, koła zainteresowań etc.).

Obniżone wymagania edukacyjne z geografii dla ucznia z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach, klasa 6

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia, takie jak: mapa, legenda, równik, południk, kierunki świata;
 - z pomocą nauczyciela potrafi wskazać swoje miejsce na mapie (Polska, Europa);
 - wie, że Ziemia się obraca i porusza wokół Słońca; zna skutki tych ruchów (dzień i noc, pory roku);
 - potrafi rozpoznać kilka krajów Europy i ich stolice na mapie – z pomocą lub po wcześniejszym omówieniu;
 - rozumie, że klimat, ukształtowanie terenu i położenie mają wpływ na życie ludzi – podaje proste przykłady;
 - wykonuje proste ćwiczenia z podręcznika i zeszytu ćwiczeń z pomocą nauczyciela lub kolegi;
 - wypowiada się w krótkich zdaniach, używa kilku pojęć geograficznych, choć z błędami i niepewnie.
-

Ocena dostateczna

Uczeń:

- stosuje najważniejsze pojęcia geograficzne, takie jak: współrzędne geograficzne, ruchy Ziemi, mapa fizyczna i polityczna, klimat;
 - potrafi wyjaśnić w prosty sposób, czym jest obrót i obieg Ziemi i jakie są ich skutki;
 - wskazuje na mapie Europy i Polski kilka krajów, sąsiadów, stolice i wybrane elementy przyrody;
 - potrafi odczytać prostą mapę: zrozumieć legendę i określić kierunek lub przybliżoną odległość;
 - zna podstawowe cechy klimatu Polski i innego kraju europejskiego (np. czy jest tam cieplej, więcej deszczu);
 - rozumie, że warunki przyrodnicze mają wpływ na sposób życia ludzi (np. w górach, nad morzem);
 - większość ćwiczeń wykonuje samodzielnie, choć po wcześniejszym pokazaniu wzoru zadania;
 - wypowiedzi są proste, ale zrozumiałe; używa podstawowych pojęć, często z pomocą.
-

Ocena dobra

Uczeń:

- dobrze rozumie i stosuje pojęcia: współrzędne geograficzne, ruchy Ziemi, strefy klimatyczne, typy map;
 - potrafi dokładniej opisać, jak obrót i obieg Ziemi wpływają na zjawiska przyrodnicze (dzień i noc, pory roku);
 - wskazuje na mapie kilka krajów Europy i potrafi porównać je pod względem klimatu lub ukształtowania terenu;
 - korzysta z mapy, odczytuje legendę i skalę, potrafi obliczyć prostą odległość między miastami;
 - rozumie zależności między przyrodą a działalnością człowieka (np. gdzie łatwiej prowadzić rolnictwo);
 - wykonuje ćwiczenia samodzielnie, poprawnie, choć mogą wystąpić drobne błędy;
 - wypowiedzi są zrozumiałe, w miarę uporządkowane, z użyciem kilku poprawnych pojęć geograficznych.
-

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- zna i rozumie tematy z podręcznika: ruchy Ziemi, klimat, mapa Europy, środowisko i ludność wybranych krajów;
 - potrafi porównywać kraje i regiony Europy pod względem klimatu, terenu, położenia geograficznego;
 - samodzielnie analizuje proste mapy tematyczne, wykresy i tabele – potrafi wyciągać z nich podstawowe wnioski;
 - wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne merytorycznie i językowo, bogatsze w treść;
 - potrafi wskazać przykłady wpływu człowieka na przyrodę i zaproponować proste rozwiązania;
 - chętnie korzysta z atlasu, zadaje pytania, bierze aktywny udział w lekcjach;
 - samodzielnie wykonuje zadania powtórkowe i testowe z podręcznika.
-

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą i wykazuje zainteresowanie geografiami wykraczające poza materiał podręcznika;
- wykonuje dodatkowe zadania (np. projekt, prezentację, plakat) na temat wybranego kraju lub zjawiska geograficznego;
- samodzielnie wyszukuje informacje geograficzne z różnych źródeł (mapy, internet, książki);

- analizuje dane i potrafi krytycznie je ocenić (np. porównuje informacje z różnych map lub wykresów);
- wypowiedzi są płynne, logiczne i prawie bezbłędne; używa pojęć geograficznych poprawnie i świadomie;
- chętnie bierze udział w konkursach, projektach lub działaniach geograficznych poza lekcjami.

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7

Oparte na podstawie programowej nauczania geografii i podręczniku „Planeta Nowa” – Nowa Era

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia geograficzne: np. mapa, legenda, skala, równoleżnik, południk;
- podaje położenie Polski w Europie; wymienia kraje sąsiadujące z Polską; wskazuje je na mapie;
- potrafi odczytać podstawowe informacje z mapy fizycznej i politycznej Polski;
- wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje główne formy ukształtowania terenu;
- zna ogólne warunki klimatyczne Polski; potrafi wymienić elementy klimatu;
- wykonuje ćwiczenia z podręcznika przy pomocy nauczyciela;
- używa terminów geograficznych, choć często z błędami;
- wypowiedzi pisemne/ustne są krótkie, wymagają pomocy;

Ocena dostateczna

Uczeń:

- poprawnie stosuje pojęcia geograficzne: siatka geograficzna, różnica między mapą fizyczną a polityczną, klimat, pasy rzeźby;
- odczytuje współrzędne geograficzne; wskazuje obszary Polski mające określoną szerokość/długość geograficzną;
- opisuje cechy położenia geograficznego Polski i Europy; potrafi określić, jakie znaczenie ma położenie geograficzne dla klimatu lub warunków przyrodniczych;
- rozróżnia i opisuje typy klimatów (np. morski, kontynentalny) oraz czynniki wpływające na klimat Polski;
- potrafi korzystać z map tematycznych i atlasu; odczytuje wartości temperatury, opadów na klimatogramach;
- wykonuje samodzielnie większość ćwiczeń; drobne błędy merytoryczne możliwe;
- wypowiedzi zawierają terminy geograficzne; prace pisemne są bardziej rozwinięte;

Ocena dobra

Uczeń:

- bardzo dobrze opanowane pojęcia: rzeźba terenu, typy map, siatka geograficzna, klimat, jednostki krajobrazu;
- potrafi szczegółowo opisać rzeźbę Polski, pasy rzeźby terenu, formy polodowcowe; wskazać je na mapie;

- umie analizować klimat Polski – różnice temperatur, mapy tematyczne, klimatogramy; potrafi opisać, jakie masy powietrza wpływają na pogodę w Polsce;
- zna rodzaje skał, potrafi wymienić i wskazać ich występowanie;
- potrafi porównać obszary Polski pod względem warunków przyrodniczych i działalności człowieka;
- prace pisemne i ustne są logiczne, dobrze uporządkowane; błędy rzadkie i drobne;

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- szczegółowo zna i rozumie wszystkie tematy z podręcznika: środowisko przyrodnicze Polski, klimat, geologia, rzeźba, ludność, urbanizacja, przemysł, usługi;
- potrafi interpretować mapy ogólnogeograficzne, tematyczne, klimatogramy, diagramy; formułować wnioski;
- analizuje skutki oddziaływania przyrody na człowieka i człowieka na przyrodę; potrafi podać przykłady i działać refleksyjnie;
- wypowiedzi pisemne i ustne są bogate w terminologię, prawie wolne od błędów; bardzo dobra organizacja;
- aktywnie bierze udział w lekcjach, korzysta z dodatkowych materiałów, atlasów;

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował w pełni wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz posiada wiedzę wykraczającą poza materiał podręcznika;
- samodzielnie przeprowadza projekty/prezentacje geograficzne: np. analizę zmian klimatycznych lub demograficznych, badania lokalne;
- krytycznie analizuje różne źródła geograficzne (mapy, statystyki, artykuły); wskazuje mocne i słabe strony źródeł;
- wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne merytorycznie i językowo; styl i struktura bardzo dobra;
- angażuje się w działania pozalekcyjne (konkursy, koła zainteresowań), używa aktualnych danych, materiałów uzupełniających.

Obniżone wymagania edukacyjne z geografii dla ucznia z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach, klasa 7

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia: mapa, legenda, skala, równoleżnik, południk;
 - potrafi podać położenie Polski w Europie, wymienić sąsiadów Polski i wskazać je na mapie (z pomocą);
 - odczytuje proste informacje z mapy fizycznej i politycznej Polski;
 - rozpoznaje główne pasy rzeźby terenu Polski, zna podstawowe formy terenu (np. góry, niziny);
 - potrafi wymienić elementy klimatu Polski, zna ogólne warunki pogodowe w naszym kraju;
 - wykonuje zadania z podręcznika i ćwiczeń z pomocą nauczyciela lub po wcześniejszym pokazaniu przykładu;
 - wypowiada się krótko, często z pomocą; używa podstawowych terminów, nie zawsze poprawnie.
-

Ocena dostateczna

Uczeń:

- stosuje podstawowe pojęcia geograficzne, np.: siatka geograficzna, mapa fizyczna, polityczna, klimat, rzeźba terenu;
 - potrafi odczytać współrzędne geograficzne na mapie i wskazać wybrane miejsca w Polsce;
 - zna cechy położenia geograficznego Polski, rozumie jego wpływ na klimat i przyrodę w uproszczony sposób;
 - potrafi rozpoznać i krótko opisać typy klimatów (np. morski, kontynentalny); zna czynniki, które wpływają na pogodę w Polsce;
 - potrafi korzystać z atlasu i prostych map tematycznych; odczytuje podstawowe dane z klimatogramów (temperatura, opady);
 - samodzielnie wykonuje większość ćwiczeń, choć mogą pojawić się drobne błędy;
 - wypowiedzi są proste, z użyciem podstawowych terminów; prace pisemne są rozwinięte, ale z pomocą nauczyciela.
-

Ocena dobra

Uczeń:

- dobrze rozumie i używa pojęć: rzeźba terenu, mapa, klimat, siatka geograficzna, jednostki krajobrazowe;
 - potrafi opisać pasy rzeźby terenu Polski oraz wskazać formy terenu polodowcowego (np. moreny, jeziora);
 - analizuje różnice klimatyczne w Polsce – odczytuje dane z map i klimatogramów; zna wpływ mas powietrza na pogodę;
 - zna podstawowe rodzaje skał występujących w Polsce i potrafi wskazać miejsca ich występowania;
 - porównuje różne obszary Polski (np. niziny, wyżyny) pod względem warunków naturalnych i działalności człowieka;
 - wypowiedzi ustne i pisemne są logiczne, poprawne i uporządkowane; terminologia używana jest raczej poprawnie;
 - pracuje samodzielnie z mapą, zeszytem ćwiczeń i podręcznikiem; wykazuje aktywność podczas lekcji.
-

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- bardzo dobrze zna treści dotyczące środowiska przyrodniczego Polski: klimat, geologia, rzeźba terenu, ludność, przemysł, usługi;
- potrafi samodzielnie analizować mapy (fizyczne, tematyczne), klimatogramy i wykresy – wyciąga poprawne wnioski;
- rozumie wpływ przyrody na życie człowieka i odwrotnie – podaje konkretne przykłady;
- wypowiedzi pisemne i ustne są bogate, uporządkowane i niemal bezbłędne; terminologia jest używana właściwie;
- aktywnie uczestniczy w lekcjach, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji geograficznej (atlas, schematy, internet);
- wykonuje zadania dodatkowe z podręcznika, chętnie podejmuje się trudniejszych ćwiczeń.

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 8

Oparte na podstawie programowej nauczania geografii i podręczniku „Planeta Nowa” – Nowa Era

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia geograficzne, takie jak: mapa, legenda, skala, klimat, strefa klimatyczna;
- wskazuje na mapie świata i kontynentów: Azję, Afrykę, Amerykę Północną i Południową, Australię i Oceanię, obszary polarne;
- wymienia najważniejsze formy rzeźby powierzchni przynajmniej jednego kontynentu oraz przykładowe kraje;
- potrafi odczytać z mapy podstawową informację: rzekę, jezioro, miasto, stolice niektórych krajów;
- rozumie, że klimat i położenie geograficzne wpływają na warunki życia ludzi;
- wykonuje ćwiczenia w podręczniku i zeszytach ćwiczeń z pomocą nauczyciela;
- używa kilku terminów geograficznych, choć często z błędami;
- wypowiedzi ustne i pisemne są bardzo uproszczone, często wymagają wsparcia.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- stosuje pojęcia: kontynent, klimat, strefa klimatyczna, mapa tematyczna, mapa fizyczna i polityczna;
- wskazuje i nazywa na mapie przynajmniej dwa kontynenty, ich kraje, stolice i główne miasta;
- opisuje cechy klimatu przynajmniej jednego kontynentu i porównuje je z klimatem Polski;
- odczytuje z mapy informacje o rzekach, jeziorach, górach, pustyniach; interpretuje legendę i skalę mapy;
- potrafi samodzielnie wykonać większość ćwiczeń z podręcznika, choć z drobnymi błędami;
- rozumie zależności przyrodnicze, np. wpływ ukształtowania terenu lub położenia geograficznego na klimat i warunki życia;
- wypowiedzi ustne i pisemne mają większą treść, zawierają poprawnie użyte terminy geograficzne;

Ocena dobra

Uczeń:

- bierze poprawnie pojęcia geograficzne i używa ich precyzyjnie;
- potrafi opisać warunki klimatyczne, ukształtowanie terenu, zasoby wodne, roślinność i ludność wybranych kontynentów;
- analizuje mapy tematyczne, klimatogramy, wykresy statystyczne; potrafi wyciągać wnioski;
- porównuje cechy środowiska przyrodniczego między regionami / kontynentami;

- rozumie wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze, zna przykłady zagrożeń oraz ochrony przyrody na świecie;
- wypowiedzi są dobrze zorganizowane, pisemne i ustne – zawierają rozwinięty tekst, poprawne terminologie;

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- szczegółowo odnosi się do treści podręcznika: zna wiele przykładów z różnych kontynentów (np. Azja, Afryka, Ameryka, Australia i Oceania, obszary okołobiegunowe);
- potrafi krytycznie analizować mapy, dane statystyczne, wykresy i infografiki; wskazywać zależności przyrodnicze i społeczno-gospodarcze;
- samodzielnie formułuje wnioski oraz porównania między kontynentami pod względem klimatu, zasobów, ludności;
- minimalna liczba błędów merytorycznych; terminologia geograficzna używana trafnie i bogato; prace pisemne i ustne bardzo dobrze przygotowane;

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował w pełni wymagania na ocenę bardzo dobrą i posiada wiedzę wykraczającą poza treści podręcznika;
- aktywnie korzysta z materiałów dodatkowych: atlasów, artykułów, danych aktualnych; prowadzi analizę własnych badań, projektów lub prezentacji z geografii światowej;
- potrafi krytycznie oceniać źródła informacji geograficznej: mapy, statystyki, teksty, infografiki – zauważa ograniczenia, odchylenia lub niedokładności;
- wypowiedzi pisemne i ustne bezbłędne merytorycznie i językowo; styl i struktura bardzo dobra; używa rozwiniętej i precyzyjnej terminologii;
- angażuje się w konkursy geograficzne, projekty pozaszkolne, działania edukacyjne związane z geografią.

Obniżone wymagania edukacyjne z geografii dla ucznia z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach, klasa 8

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia: mapa, legenda, skala, klimat, strefa klimatyczna;
 - potrafi wskazać na mapie: Azję, Afrykę, Amerykę Północną i Południową, Australię i Oceanię oraz obszary polarne (z pomocą);
 - wymienia wybrane formy powierzchni lądu (np. góry, niziny, pustynie) przynajmniej dla jednego kontynentu;
 - odczytuje z mapy proste informacje: rzekę, jezioro, większe miasto lub stolicę (po pokazaniu przykładu);
 - rozumie, że klimat i położenie geograficzne wpływają na życie ludzi w różnych miejscach świata;
 - wykonuje ćwiczenia z podręcznika i zeszytu ćwiczeń z pomocą nauczyciela;
 - używa kilku terminów geograficznych, często z błędami;
 - wypowiedzi ustne i pisemne są bardzo krótkie i wymagają pomocy nauczyciela.
-

Ocena dostateczna

Uczeń:

- stosuje podstawowe pojęcia: kontynent, klimat, mapa fizyczna, mapa polityczna, strefa klimatyczna;
 - wskazuje i nazywa przynajmniej dwa kontynenty oraz kilka państw, ich stolic i większych miast;
 - opisuje ogólne cechy klimatu wybranego kontynentu i porównuje je z klimatem Polski w prosty sposób;
 - odczytuje z mapy: rzeki, jeziora, pasma górskie, pustynie; rozumie podstawowe symbole w legendzie mapy i potrafi określić przybliżoną skalę;
 - wykonuje większość ćwiczeń samodzielnie, ale mogą pojawić się drobne błędy merytoryczne;
 - rozumie proste zależności przyrodnicze (np. że góry wpływają na klimat, a klimat na roślinność i życie ludzi);
 - wypowiedzi pisemne i ustne są krótkie, ale zawierają poprawnie użyte pojęcia geograficzne.
-

Ocena dobra

Uczeń:

- zna i prawidłowo stosuje ważniejsze pojęcia geograficzne: klimat, ukształtowanie terenu, kontynenty, strefy klimatyczne;
- potrafi opisać klimat, powierzchnię, zasoby wodne, roślinność i ludność dla wybranych kontynentów;

- analizuje mapy tematyczne i klimatogramy na poziomie podstawowym – potrafi wskazać różnice i podobieństwa;
 - porównuje środowisko przyrodnicze różnych kontynentów (np. Europa i Afryka, Azja i Australia);
 - zna przykłady wpływu działalności człowieka na środowisko przyrodnicze (np. wylesianie, zanieczyszczenie powietrza);
 - wypowiedzi pisemne i ustne są uporządkowane, poprawne, z użyciem właściwej terminologii geograficznej;
 - pracuje samodzielnie z podręcznikiem i mapą, korzysta z atlasu (po wcześniejszym pokazaniu sposobu pracy).
-

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- zna szczegółowo treści z podręcznika dotyczące geografii kontynentów: Azji, Afryki, Ameryki Płn. i Płd., Australii, obszarów okołobiegunowych;
 - potrafi samodzielnie analizować i interpretować mapy, klimatogramy, wykresy i diagramy geograficzne;
 - porównuje kraje i kontynenty pod względem klimatu, powierzchni, liczby ludności, ukształtowania terenu;
 - rozumie zależności między przyrodą a działalnością człowieka – zna przykłady problemów i działań ochronnych (np. rezerваты, parki narodowe);
 - wypowiedzi pisemne i ustne są poprawne merytorycznie, spójne, z zastosowaniem bogatszego słownictwa geograficznego;
 - chętnie korzysta z materiałów dodatkowych (mapy, Internet, prezentacje) oraz wykazuje aktywność na lekcjach.
-

Ocena celująca

Uczeń:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą i wykazuje wiedzę wykraczającą poza materiał podręcznika;
- przygotowuje samodzielnie projekty, prezentacje lub prace dodatkowe dotyczące geografii kontynentów lub wybranych krajów (np. klimat, ludność, środowisko);
- potrafi analizować i krytycznie oceniać różne źródła informacji geograficznej: mapy, wykresy, statystyki, infografiki;
- wypowiedzi pisemne i ustne są bezbłędne, uporządkowane, bogate językowo i merytorycznie;

- korzysta z aktualnych źródeł wiedzy (Internet, artykuły, materiały edukacyjne), interesuje się geografią świata;
- uczestniczy w konkursach, zajęciach dodatkowych lub projektach edukacyjnych związanych z geografią.